УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5237

РІК LXXVI. Ч. 54. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1969 No. 54. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 21 березня 1969

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ збільшила висоту федеральної заборгованости більшістю 313-ох голосів до 93-ох, на 12 більйонів дол. Цей законопроєкт мусить ще ухвалити Сенат. Президент Ніксон просить Конґрес конче збільшити висоту державної заборгованости, бо може надійти такий час, коли державна скарбниця мусітиме позичати гроші, але не зможе, бо на це не дозволяє закон. За збільшення висоти державної заборгованости голосували 173 демократи і 140 республіканців, проти 52 демократи і 41 республіканець.

І ДРУГИЙ ПСИХІЯТР Д-Р РОДЕРІК РІЧАРДСОН із Лос Анджелесу гадає, що вбивник сенатора Роберта Ф. Кеннеді Сірхан Б. Сірхан „не мав умової здібности" на те, щоб пляново обдумати свій злочин. Цей психолог, покликаний оборонцем вбивника Емілем Цола Берманом, твердить, що араб Сірхан Б. Сірхан не діяв „злочинно навмисне". Психолог твердить, що Сірхан „принаймні один, або і два роки перед злочином не був здібний розуміти того, що він зробив". Сірхан „почувався вояком своєї країни", і як такий був ненормальний. Він ненавидів сенатора Кеннеді тому, що сенатор підтримував державу Ізраїля.

ПЕРУ ЗАХОПИЛО ДВА РИБАЛЬСЬКІ ЧОВНИ у віддалі 23-ох миль на північ від свого узбережжя і звільнило їх аж тоді, коли капітани цих човнів заплатили кару. Капітан човна „Сан Хуан" заплатив кару у висоті 17,000 дол., а капітан „Кейп Енн" — 8,000 дол. Перуанський уряд уважає, що його територіяльні води сягають на 200 миль від берегів, а Уряд ЗСА визнає, що у віддалі 12-ох миль від узбережжя — це вже міжнародні води. Перуанські торпедові човни змусили американські човни заплисти до порту Таляра. В Конґресі ЗСА домагаються, щоб Уряд цієї країни гостро запротестував проти незаконних дій Перу та застосував відповідні санкції проти нього.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР П'ЄР ЕЛЛІОТ ТРУДО рішуче заперечив вістку про це, що Уряд ЗСА просив Канаду про дозвіл вистрелювати протиракетні ракети понад канадійську територію. Прем'єр Трудо сказав журналістам, виходячи з Палати Громад: „З нами ніхто не нараджувався в цій справі". В щоденнику „Ди Ню Йорк Таймс" появилася була вістка про це, що Департамент Оборони просив дозволу в Канади на вистрелювання далекосяжних ракет, якби зайшла потреба. Канадійський міністер закордонних справ Мітчелл Шарп сказав, що справу оборони цілого континенту обговорюється між ЗСА і Канадою вже довгі роки, і побудовані для цієї цілі алярмові й оборонні лінії в ЗСА і Канаді.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН В П'ЯТНИЦЮ 21 березня мав відвідати в Індепенденсі, Мізурі, колишнього президента Гаррі С. Трумана та при цій нагоді подарувати колишньому президентові те піяніно, на якому Труман любив грати, та при якому його часто фотографували. Це піяніно напевно залишиться як пам'ятка в бібліотеці ім. президента Гаррі Трумана в місті Індепенденс. Це піяніно вже вислали з Білого Дому до Індепенденсу. Президент Ніксон відлетить із Вашинґтону в п'ятницю вранці до Каліфорнії, по дорозі вступить до Індепенденсу, щоб відвідати Трумана. В Каліфорнії Ніксон відвідає ті місця, які пошкодила була на узбережжі нафта, що виходила з шибу, викопаного на дні океану.

У СВІТІ

У БИТВІ ЗА ПЛЯНТАЦІЮ ГУМИ У В'ЄТНАМІ ЗГИНУЛО в одному дні 114 комуністичних вояків. Американські війська повели наступ проти комуністичних партизанів і північно - в'єтнамських вояків, які впродовж останніх 20-ох років використовують колишню французьку плянтацію гуми за 40 миль на північ від Сайґону, як свою вишкільну, випадову й відпочинкову базу. В американському наступі брали участь 2.400 вояків з панцерними возами і артилерійською допомогою.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ МОХАММЕД АЮБ ХАН ЗАЯВИВ, що він не терпітиме довше „панування юрби" в Східньому Пакістані і що він приверне там силою — лад і спокій. Однак його губернатор Східнього Пакістану, 72-літній Монем Хан, крадькома — втік, не бувши певним свого життя.

ПАПА ПАВЛО VI ВИЇДЕ в липні цього року до Африканської держави Уґанди, щоб взяти участь в посвяченні вівтаря у католицькому соборі в столиці Уґанди Кампалі, присвяченого пам'яті 22-ох автохтонних муринів, які в р.р. 1885-1887 згинули мученицькою смертю в обороні католицької віри. Це буде 7-ма з черги подорож 71-річного Папи за кордон за час його шости-річного урядування. Папа не був ще тільки в Австралії.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА СТАРАЄТЬСЯ за допущення її до Міжнародної Аґенції Атомової Енерґії і до 18-членної Женевської конференції роззброєння. Західня Німеччина покликується на факт, що вона поважними сумами причинилася вже до існування тієї Міжнародної Аґенції, яка має переводити контролю неатомових держав, щоб вони не продукували атомової зброї. Трудніше буде з допущенням її до Женевської конференції, куди належать по 5 західніх і комуністичних держав і 8 „невтральних". Врештою Совєти напевно будуть проти допущення Західньої Німеччини будь-куди.

У МОСКВІ НАРАДЖУЮТЬСЯ секретарі 67-ох компартій світу над справою скликання у травні цього року великого міжнародного комуністичного збіговища. На теперішніх нарадах мають устійнити денний порядок того збіговища, приготовити всі документи, причетні до денного порядку, та встановити остаточну дату. Москва хоче тепер не так уже „засудити" Комуністичний Китай, як відбудувати бодай трохи свій престиж і свою ролю в міжнародному, зокрема европейському комуністичному русі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ҐОЛЛЬ ПОВ'ЯЗУЄ запляноване ним найближчий плебісцит над його проєктом реорганізації адміністраційної системи у Франції й скасування Сенату — з „вотумом довір'я" для його режиму. Однак де Ґолль не сказав, як він поведеться, якщо той плебісцит не вийде згідно з його бажаннями.

У БРИТАНІЇ ЗАКІНЧИВСЯ 24-денний страйк у тамошніх фабриках автомобілів Форда, що захопив був 38.000 робітників. Крім матеріяльних моментів страйк мав також політичний характер, бо виявив погіршені відносини між англійськими робітничими спілками, які, зрештою, є підставою керівної Партії Праці, й соціялістичним урядом Гарольда Вілсона.

Москва хоче знищити ЗСА несподіваною атакою — твердить Лерд

Вашинґтон. — Секретар оборони Мелвін Р. Лерд рішуче обороняє урядовий проєкт розміщення протиракетної оборони, щоб не допустити до цього, щоб СССР міг здійснити свій плян несподіваною атакою далекосяжними ракетами знищити цю країну. Секретар оборони цілий день промовляв в Сенатській Комісії Збройних Сил і, щоб підтримати свої арґументи, змушений був виявити деякі дані, які давніше належали до секретних. Лерд виявив ту загрозу, яка висить над цією країною, і про яку давніше не говорили так повно, як це зробив теперішній секретар оборони. Два місяці тому говорив про совєтські далекосяжні ракети демократичний секретар оборони Кларк М. Кліффорд, який не сказав повної правди в цій справі. Лерд сказав, що СССР старається осягнути таку перевагу в ділянці далекосяжних ракет, яка дозволяла б так несподівано вдарити по ЗСА, щоб вони не мали змоги відплатити за цю атаку. Лерд говорив про те, що СССР вже розмістив у себе становища з далекосяжними ракетами, які мають 25 меґатонові атомові бомби. Секретар оборони згадав і про те, що СССР вже може випустив на кружляння довкола Землі сателіти з атомовими бомбами. СССР, сказав Лерд, будує підводні атомові човни з надзвичайною швидкістю. Лерд гадає, що СССР зможе мати атомову перевагу над ЗСА вже в половині 1970-их років. Тому ця країна, казав секретар оборони, мусить розбудувати свою протиракетну оборону, головним чином на це, щоб охороняти ті місця, де стоять американські протиракетні ракети, які ворог плянує знищити в першу черґу. Треба дати охорону базам, де стоїть протиракетна оборона. Голова Сенатської Комісії сенатор Стенніс сказав після промови Лерда, що „американський нарід ще ніколи не чув чогось подібного. Нарід цієї країни знає більше тепер про той світ, в якому живемо".

Ніксон призначить кол. сенатора Кітінґа на амбасадора до Індії

Вашинґтон. — Президент Ніксон призначить в найближчих днях колишнього довголітнього конґресмена і двократного республіканського сенатора з Ню Йорку, 68-літнього Кеннета Кітінґа на амбасадора до Індії, на місце ліберального демократа Честера Бовлса — повідомляє преса. Кітінґ є тепер виборним суддею в Апеляційному Суді стейту Ню Йорк. Він не має в своїй минувшині дипломатичного досвіду, але знає добре Індію, бувши там під час другої світової війни впродовж трьох років, як полковник американської Армії. Крім того в найближчому часі Президент призначить нових амбасадорів на опорожнені місця в Японії і Західній Німеччині — ці обидва дипломатичні становища надзвичайно важливі. В найближчих днях Сенат має затвердити полковника Джана Айзенгавера, сина колишнього президента ЗСА, на амбасадора до Бельгії. Тамошній американський амбасадор має постійно діло з амбасадором ЗСА при головній кватирі НАТО, яка знаходиться в Брюсселі.

Передбачені дальші лети на Місяць після успіху Аполло 11

Кейп Кеннеді, Флорида. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація плянує в травні ц. р. вислати в район Місяця космічний корабель Аполло 10, а в липні ц. р. Аполло 11 мав би залетіти на Місяць та його досліджувати мали б два астронавти, які будуть в місячному модулі. Після тих успішних летів Космічна Адміністрація матиме до диспозиції ще 9 могутніх ракет Сатурн 5 та стільки ж космічних кораблів. Всі ці ракети й космічні кораблі та модулі будуть використані. Згідно з давнішим плянуванням цього року мало бути 5 летів в програмі Аполло і стільки ж в 1970-му році. Але тепер Адміністрація думає сповільнити число летів до Місяця, щоб науковці мали час вивчити ті всі дані, які привезуть для них астронавти з дослідів на Місяці. Коли вдадуться лети Аполло 10 і Аполло 11, то в цьому році може відбутися тільки один лет на Місяць. Деякі науковці гадають, що лет Аполло 12 відбудеться аж на початку 1970 року. Ці пляни залежні ще від тих фондів, які Конґрес схвалить на космічну програму в найближчих фінансових роках.

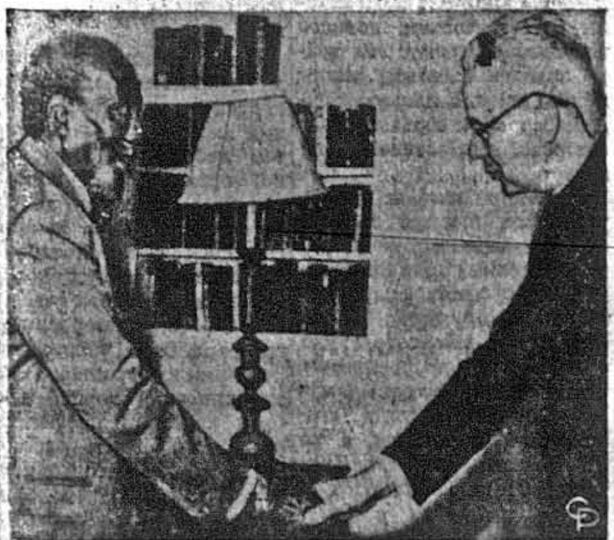
Тримісячні досліди на Атлантику мають дати ключ до передбачування погоди

Вашинґтон. — Від 3-го травня ц.р. до 5-го серпня на Атлантику мають відбутися на широку скалю досліди над тим, щоб знайти ключ до передбачування погоди на довший час, як кілька днів. В цих дослідах беруть участь представники Департаментів Торгівлі, Оборони, Внутрішніх Справ і Транспортових Справ, Комісії Атомової Енерґії та Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації і Крайової Наукової Фундації. Досліди мають відбутися на обширі 90,000 квадратових миль на схід від острова Барбадос. В них мають взяти участь 15,000 осіб, 10 кораблів, 24 літаки, кілька штучних сателітів, які постійно кружлятимуть довкола Землі та велике число різного еквіпунку. Цілість цих дослідів коштуватиме $18.2 мільйона. Досліджуватимуть повітря над цим обширом до висоти 100,000 стіп над водою та воду до 18,000 стіп глибини. Літаки будуть систематично кружляти над цим обширом і будуть літати над простором від острова Барбадос аж до Дакару в Африці та досліджувати тропікальні штормі. Сателіти присилатимуть фотографії хмар в космосі та даватимуть інформації про стан атмосфери. Використана буде і так звана Летюча Лябораторія (ФЛІП) — корабель 355 стіп довжини.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ У ПІДТРОПІЧНІЙ ПРОВІНЦІЇ В АРҐЕНТИНІ ВПЕРШЕ МАЛИ СВОЮ ОСЕЛЮ

Буенос Айрес. — Перша літня вакаційна Оселя, на якій побували лише 13 дітей, відбулась у лютому в провінції Чако, у вакаційному приміщенні Отців Оріоністів, над річкою Бармехіто. „Вісник Апостольського Екзархату" в Арґентині повідомив, що вже розпочались заходи збудувати власне приміщення для Української Дитячої Оселі серед чудової підтропічної природи.

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ ПАПИ ДО АФРИКИ

Президент африканської держави Кенії Номо Кеньятта, колишній лідер терористичної організації Мав-Мав в революційному русі проти британського панування, стискає руку католицького архиєпископа Пієра Дюіджі Сарторелі, який повідомив його, що Папа Павло VI прибуде в липні цього року до сусідньої Уґанди.

СССР страшить Комуністичний Китай атомовими ракетами

Москва. — Від половини цього місяця Совєти тричі переслали до Комуністичного Китаю радіопередачі китайською мовою, в яких перестерігалось перед легковаженням збройної сили Совєтського Союзу. СССР — мовляв — не є паперовим тигром, бо цілий світ знає, що вони мають потужні далекобійні ракети з атомовими „головками", здатні поцілити докладно в намічене місце з такою нищильною силою, якої до цього часу ще світ не бачив. Совєтська радіопередача стверджувала, що Комуністичний Китай ракетної зброї взагалі ще не має і не всилі нічого рівнорядного протиставити совєтським підводним човнам, озброєним в далекосяжні атомові ракети ані совєтському летунству. Щодо комуно-китайських закидів, що треба перевести ревізію совєтсько-китайських кордонів, то це — сказано в совєтській радіопередачі — могло б бути предметом дипломатичних розмов, а не брутальних військових наїздів. Водночас совєтська преса повідомляє, що „поїзд за поїздом" відходить з центральної Московщини на Далекий Схід, задля колонізування Амурської области. „Комсомольська Правда" твердить, що совєтське летунство й танки стоять у стані поготівля з уваги на аґресивні дії китайських комуністів.

Сен. Едвард Кеннеді за прихильнішу політику супроти Пейпінґу

Ню Йорк. — Сенатор Едвард Кеннеді, промовляючи на бенкеті в Ню Йорк Гілтон-готелі в рямцях 2-денної конференції про американсько-китайські відносини, поручав відкликання з Тайвані (Формози) американських військ і встановлення в Комуністичному Китаї американських консулятів, як вступу до визнання Комуністичного Китаю й нав'язання з ним повних дипломатичних взаємин. Сен. Кеннеді твердив, що зліквідування американської бази на Тайвані не перечитиме договірному зобов'язанню ЗСА супроти Вільного Китаю та не пошкодить його безпеці. Він поручав збереження репрезентації Вільного Китаю, що має осідок на Тайвані, в Об'єднаних Націях. але з його промови виходило ясно, що місце в Раді Безпеки ОН повинно припасти Комуністичному Китаєві. Кеннеді критикував теж рішення президента Ніксона про встановлення хоч би тільки половинчатої протиракетної оборони у зв'язку з розвитком атомової зброї в Комуністичному Китаї, бо — мовляв — Комуністичний Китай не загрожує Америці. Ревізію політики супроти Комуністичного Китаю в прихильнішому для нього дусі поручав також сенатор Джекоб Джевітс, ліберальний республіканець з Ню Йорку. У бенкеті взяло участь коло 2.500 осіб. Коментатори звертають увагу, що президент Ніксон заявив недавно, що йому відомі погляди критиків американської політики щодо Китаю, але коли сам Комуністичний Китай не хоче навіть розмов з американським амбасадором у Варшаві і не змінює свого аґресивного й ворожого становища супроти Заходу та зокрема Америки, то нічого говорити про зміну американського становища.

Мешканці Анґілли протестують

Анґілла. — На Анґіллі, маленькому острові в Західній Індії на Карібському морі, відбулася в минулий четвер демонстрація кількохсот автохтонів, які протестували проти „інвазії", що її попередньої ночі перевела Британія: на тому острові перебувають тепер 300 британських парашутистів і 32 лондонські поліціянти. Британський уряд вислав туди те військо й поліцію після того, як анґільці буквально викинули з свого острова британського дипломатичного висланця, що прибув туди для залагодження конфлікту: конфлікт настав з хвилиною, як Анґілла виступила самовільно з федерації трьох карібських островів, колишніх британських колоній, і проголосила свою незалежність, без попередньої згоди Британії. Британія признала була Анґіллі й іншим островам Нової Індії широку автономію, затримавши собі закордонні й військові прероґативи. Самозваний президент Анґіллі Ронадд Вебстер зажадав від новопризначеного британського комісаря Антоні Лі негайного переведення на тому острові референдуму: чи Анґілла хоче вернутись під володіння Британії, чи хоче вернутись до попередньої федерації чи бути самостійною. Лі відповів, що такий референдум дійсно повинен відбутися, але за кілька літ, після покликання нової автономної влади та встановлення повного ладу і спокою. Анґільці твердять, що на острові завжди був спокій і лад, але вони не хочуть, щоб їх експлуатували сусідні острови. Британія не визнає Роналда Вебстера, як репрезентанта 6.000 мешканців Анґілли, якої територія займає 45 квадратових миль.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

НА ФОТОЗНІМЦІ „УЗАКОНЕНА" ДВОМОВНІСТЬ В УКРАЇНІ

Совєтська преса уникає публікувати фотодокументи з України, на яких було б наглядно підтверджено, до чого довела „інтернаціональна" політика Москви в мовному питанні в Україні. Преса, за нечисленними вийнятками, публікує фото з написами на вулицях, площах, пам'ятниках тощо українською мовою. В „Радянській Україні" з 12 березня чи не вперше була зафіксована на фотознімці вимагана ЦК КПСС „двомовність" українського населення. На фото з машинобудівельного заводу в Одесі, з так. зв. масового мітинґу проти „кліки Мао Тсе-дуна", робітники тримають транспаренти з такими написами: „Геть кліку Мао!", „Политики клики Мао обречена на провал", „Радянські кордони недоторкані!" та „Слава советским пограничникам!" На обличчях демонстрантів більше виявлена цікавість до подій, ніж обурення подіями на Уссурі.

НОВІ „ОБРЯДИ" ТВОРЯТЬСЯ ПРОТИ РЕЛІҐІЇ

Кореспондент „Молоді України" з Волині вмістив репортаж у числі з 15 березня, в якому подано визнання, що так зв. „совєтські обряди" не приймаються між людьми та що вони створені задля боротьби проти релігії: „Впровадження нових обрядів — це не тимчасове захоплення, а необхідність. Свого часу про них багато говорили, багато писали, але поволеньки почали забувати. А тим часом у нас нові обряди віліграють величезну роль. Ми мусимо вдосконалювати, поліпшувати ті, які стали традиційними, шукати нові форми. Це завдання не тільки сільради, колгоспу, а й нашого гуртка, бо це теж антирелігійна, атеїстична робота, це наш спільник у боротьбі... Ми не просто невіруючі, ми хочемо стати войовничими атеїстами. Ми повинні заперечувати не однозначним „бога немає, бо його бути не може", а з комуністичною переконаністю. І тут нам щонайбільше прислужить вивчення спадщини Леніна — філософа, матеріяліста, атеїста".

ЧИКАҐІВСЬКА СЦЕНА У МІСТІ ЗАПОРІЖЖІ

„Радянська Україна" з 13 березня: „Дівчина поспішала до хворої матері. Підходила вже до свого будинку, як раптом двоє невідомих зупинили її і хотіли відібрати сумку. Злякавшись, вона почала кликати на допомогу. Поблизу проходив дружинник Запорізького трансформаторного заводу І. Мустаєв. Він миттю кинувся на крик. Побачивши хуліганів, запропонував їм відпустити дівчину. В цей час один з них ударив Мустаєва ножем, після чого хулігани втекли. Ранений оборонець порядку знайшов ще силу дістатись до телефону і викликати дружинників". Напасників врешті-решт зловили, відбувся суд, але вироку газета не оприлюднила.

„ЛАЗ-895-М" — МАРКА ЛЬВІВСЬКИХ АВТ

Львівський завод випускає нові змодернізовані автобуси та інші авта з позначенням марки фірми, як „ЛАЗ-895-М". Деякі пасажирські авта продаються і за кордоном. У зв'язку з тим каґебівський орган „Вісті з України" ч. 47-68 подали репортаж під наг. „На автомобілях — марка України", інформуючи закордонних читачів, що „серійний випуск нових машин розпочнеться з наступного року, а конструктори розроблюють модель досконалішого „ЛАЗ-895-М"... Газета не пояснює, як можна, та ще за кордоном, з таким написом на авті встановити, що воно — з України?

РЕСТОРАН „СКЕЛЯ" В УЖГОРОДІ

Вирубавши у природній скелі великий тунель, інженери й архітекти обладнали незвичайної краси ресторан в Ужгороді, який і зветься „Скеля". Залі — це тунелі, пробиті в кам'яних пластах. Проміння оригінальної конструкції світильників падає на склепіння тунелів і віддзеркалюється в кристаликах граніту. Велика заля розрахована на 400 відвідувачів. Тут грає оркестра. В підземеллях є відділи для проби вин, обладнані кімнати під „мисливські сторожки", де можна замовити печеню свіжо вбитого зайця тощо. Совєтська преса докладно описує новий ресторан, лише не подає цін.

„ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ" КІНОФІЛЬМ ПРО АКАДЕМІЮ НАУК УССР

Газета „Культура і Життя" з 6 березня повідомляла: „П'ятдесятилітньому ювілею Академії Наук Української ССР присвячена картина, над якою на Українській студії хронікально - документальних фільмів розпочав роботу режисер В. Сперкач. Сценарій О. Лук'яненка і А. Шевченка." Совєтська преса далі твердить, що Українська Академія Наук була створена за большевиків і, очевидно, так буде „показано" в кінокартині. Направді ж перша Українська Академія Наук була відкрита у вільному Києві за Гетьмана П. Скоропадського.

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ГОТУЄТЬСЯ ВІДЗНАЧАТИ ТИСЯЧОЛІТТЯ З ЧАСУ СМЕРТИ КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Чикаґо. — Головна Управа Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, під керівництвом мґр-а Уляни Целевич, підготовляє відповідні матеріяли для гідного вшанування рідкісного ювілею — 1000-ліття з часу смерти великої княгині св. Ольги, першої володарки-жінки України-Руси, яка померла в Києві в 969 року.

Летунство не мало часу допомогти кораблеві „Пуебльо"

Вашинґтон. В Палатній Підкомісії Збройних Сил зізнавав командант летунських сил на Далекому Сході генерал поручник летунства Сет МекКі. Він сказав, що наказав був ескадрилії бомбовиків Ф-105 на летунській базі в Окінаві летіти на допомогу розвідчому кораблеві „Пуебльо", якому загрожували північно-корейські комуністи, але, на жаль, було запізно, щоб ці бомбовики могли виконати своє завдання, бо коли вони прибули на призначене місце, було вже запізно рятувати американський розвідчий корабель. Голова Підкомісії конґресмен демократ Отіс Дж. Пайк похвалив генерала МекКі за його рішучість, кажучи, що приємно чути, як військовик робить добре рішення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65$.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагічні парадокси

Рознеслася по світі вістка: в Східньому Пакістані юрби селян і міських робітників учиняють масові криваві розправи з державними службовцями, що працюють в адміністраційному апараті, на якому спирається зненавиджений в народі режим президента Мохаммеда Аюб Хана. Сільських війтів, податкових урядовців, поліціянтів, ба учителів та взагалі людей, які неначе символізують владу, прибивають на хрести, живцем спалюють, топлять у ріках; не тільки їм, а й їхнім жінкам та дітям відрубують голови. Газети пишуть про сотні жорстоко вбитих і тисячі бездомних та голодуючих, бо месники руйнують житлові доми своїх жертв.

Напевно багато людей у світі вперше дізналися з газет про існування Східнього Пакістану, відмежованого 1.000 милями простору від Західнього Пакістану і оточеного Індією, Бірмою та Бенґальською затокою. Увесь Пакістан має 365.000 кв. миль території із населенням кругло 110 мільйонів, а Східній Пакістан завбільшки як стейт Аркензо. Пакістан став самостійною державою в 1947 році і до цього часу має спір з Індією за провінцію Кашмір. Але все це маловажні подробиці. Справа не в політиці, географії й демографії. Справа в тому неймовірному, але, на жаль, правдивому парадоксі, який існує між розвитком світової технології та добробуту у високорозвинених країнах Америки й Европи і — примітивізмом різних народів в Азії та Африці. З одного боку — виправа людей на Місяць, з другого — відрубування людям голів лише за те, що вони працюють в державному апараті.

Очевидно, вуличні заворушення й протирежимові революції ніколи й ніде не відзначались джентлменством, лагідністю та шануванням принципів християнської етики. Але вибухи такої жорстокости дивують у другій половині XX сторіччя. Московсько - большевицька імперія це також зразок парадоксів: з одного боку „спутніки" й підводні атомові човни, з другого — брак у крамницях паперу, в який покупці могли б загорнути фунт м'яса чи бохонець хліба. З одного боку пропаґанда миру, з другого — поліційний терор. Але людство не зверне зі шляху поступу, і таки мусять зникнути зловісні причини жалюгідних сучасних парадоксів.

Російський інтернаціоналізм

Де розпочинається і на чому закінчується російський інтернаціоналізм у його комуністичному виданні? Де лежать джерела історичної нехіті росіян до інших народів?

Джерела ці сягають найдавніших часів історії Московського князівства, яке підбоями і збройним загарбництвом виросло за Петра I в імперію з викраденою назвою одного з українських племен — русів, або русичів. Потім прийшла теорія, що Москва — це „Третій Рим, а четвертому не бувати", прийшло великодержавно - шовіністичне самоувірування в російський месіянізм.

Ліквідація самодержавства в Російській імперії породила віру, що Москва, з перемогою большевиків, які на чолі з Леніним називали себе інтернаціоналістами і за таких себе видавали, відмовляється від своїх неоправданих нічим месіяністичних претенсій. Здавалось, що Росія відмовляється від царської спадщини, від імперськости, себто від гноблення та боротьби проти раніше поневолених народів.

Всі інтернаціональні заяви Леніна і його прибічників виявились черговим московським блефом: Москва лише використала твердження основоположника марксизму Маркса для збереження цілости імперської шкури. Так постав „добровільний союз" СССР, густо окроплений кров'ю мільйонів безневинних людей різних народів.

Російський інтернаціоналізм кінчається там, де починаються інтереси Росії, іншими словами — він ніколи й ніде не проявлявся і на практиці не може проявитись, бо Москва ставить збереження своєї імперії — СССР понад усе. Тому ЦК КПСС Сталіна, Хрущова, Брежнєва завжди і активно, включно з грошима та зброєю, підтримував національно-визвольні рухи в будь-якій частині земної кулі, але одночасно не шкодував ні грошей, ні куль на найбільш безоглядне поборювання будь-яких національних аспірацій уже поневолених Москвою народів.

Вся незмінна суть російського великодержавного шовінізму походить у наш час із того, що керівна сила СССР — це комуністична партія, створена в Росії і обсаджена росіянами, виконавцями волі Москви. Замість обіцяного 50 років тому інтернаціоналізму — маємо войовничий імперський шовінізм.

Валерій Остапенко

АРМІЯ ЛЯНДСКНЕХТІВ?

Нав'язуючи до редакційної статті „Реформа рекрутації в ЗСА" („Свобода" ч. 39), написаної, як видно, на підставі офіційних урядових звідомлень, хочеться висловити свою, приватну думку в справі цієї самої „рекрутації".

Американська нація знала багато воєнних перемог і виграних кампаній, приходилося їй і випивати чашу гіркоти поразок, але вона ніколи не переживала повного воєнного розгрому, так добре знаного багатьом іншим націям світу. В цьому заслуга передусім її збройних сил, створеної нею воєнної системи.

І ось прийшло ж комусь у голову, що цю систему треба переробити — змінити в ній самий принцип організації збройних сил, їхню кадрову структуру, тобто обов'язкову військову службу замінити добровільною. Така тенденція характеризується індивідуальними, еґоїстичними інтересами, а не інтересами суспільства. Крім того вона не знаходить для себе виправдання в тому, що, ніби, обов'язкова військова служба є одною з причин існуючих у країні внутрішніх непорядків. І вже зовсім безглуздо звучить твердження, що немовби перехід на добровольчу систему підвищить дисципліну та боєздатність армії.

Тут змішується два поняття — добровольча армія, як цілість, і окремі добровольчі частини, леґіони або бойові групи, як кажуть американці, „спешел коммандо". Ці останні дійсно мають підвищену боєздатність. Але не ціла добровольча армія, бо між добровольчою і звичайною арміями нема суттєвої різниці. В обох випадках той самий армійський уклад життя, та сама система вишколу, дисципліна, судовий кодекс. Вояк - доброволець з першого ж дня перебування в армії ніби розчиняється в загальній армійській масі, стає рівним серед рівних, і його особистий добровольчий „статус" не має ніякого практичного значення.

Армія, створена лише з добровольців, обнижує загальний воєнний потенціял країни. Історія не знає прикладу, щоб якась нація давала своїй армії таку кількість добровольців, які змогли б відстоювати державні, загальнонаціональні інтереси. Під час Визвольних Змагань наша нація спромоглася дати своїм збройним силам стільки добровольців, що з них вдалося організувати всього кільканадцять дивізій, тоді як при твердому мобілізаційному законі наш сорокамільйоновий н а р од міг би виділити армію в чотири мільйони — удвоє більше, ніж це було потрібно, щоб перемогти всіх наших ворогів — большевиків, поляків, денікінців. До речі, денікінську армію спіткала та сама доля, що й Армію УНР: у Денікіна на фронті воювали тисячі добровольців, а мільйони, також ворогів совєтської влади, відсиджувалися в запіллі.

Правда, цей приклад більше стосується воєнного часу, і тут може виникнути зауваження, що в мирний час чисельної армії непотрібно і її можна набирати з добровольців.

Справа в тому, що в служінні батьківщині, чи то під час війни чи в мирний час, принцип елементу добровільности малоефектовний, що більше — він навіть якоюсь мірою шкодить політичним, моральним і соціяльним основам нації. І ось чому:

При організації армії завжди мається на увазі її двоїсту кадрову структуру: постійний склад армії — з статутом добровільної професійної організації, і змінний склад — з статутом озброєного народу. Ціла ж армія складається з генералів, старшин і рядових вояків. Старшини вишколюють вояків, і з старшин робляться генерали. Отже, основою, ядром армії є старшина. І тому старшинський корпус може мати характер професійної організації, навіть, воєнної касти, або, у крайньому випадку, механічного об'єднання людей, зв'язаних індивідуальним с л у жбовим контрактом з державою. Але — не рядовий склад, не „вояцька маса", бо це частина народу, якій прийшла черга відбувати військову службу — і по праву мобілізаційного закону, і по праву моральних обов'язків, як членів своєї нації.

Система добровільної військової служби духово роззброює народ. Вона витворює в ньому тип войовничого заробітчанина, і тип пасивного обивателя, шкурника. Для них почесний обов'язок служити батьківщині перетворюється в „патріотизм", за принципом: „захочу — піду, захочу — ні".

Армія, що складається з добровольців, як правило, позбавлена співучасти культурних сил країни. Учителі, інженери, адвокати, письменники — ввесь інтелектуальний добір країни повинен пройти „велику школу вояцького служіння", і набути звання старшин резерви. Армія дає їм можливість пізнати по-справжньому людей, пізнати і полюбити свій народ.

Часи, коли існували армії войовничих професіоналів, духово відірваних від свого народу, відійшли в минуле. Тепер єдність армії і народу має виключне значення. І ця єдність завжди була в американців, чи не єдиного народу в світі, що не мав у рядах своїх збройних сил найманців — ляндскнехтів та кондотьєрів.

Ще Наполеон казав: „У французькій армії є тільки один волонтер — я, її головнокомандувач".

А видатний полководець сучасности, генерал Айзенгавер, висловився так: „При організації національної оборони дуже важливо пам'ятати, чим є система добровільної військової служби. Це — перший крок до розкладу кожної реґулярної частини. Це — кінець національної армії".

Звичайно, часи змінюються, і можуть виникнути причини, які змусять перевести реформу мобілізаційної системи. Такими причинами можуть бути, наприклад, зміни у воєнній доктрині, технічний прогрес, певні політичні чи економічні обставини, навіть суспільна опінія, з якою в демократичних умовах безумовно треба рахуватися.

Але все лихо в тому, що тенденція замінити обов'язкову військову службу добровільною в и н и к ла під впливом навіть не суспільної опінії, а лише деяких кол суспільства, вірніше, його покидьків — отих усіх духових інвалідів, студентів-наркоманів та бездомних волоцюг, які свою пацифістичну ласивність, своє інтернаціональне „голубине миролюбство" будують на ненависті до свого уряду, армії, національного прапора — обожнюючи ворога, його „вождів", армію та всі його реліквії.

Невірогідно, але факт, що країну, яка захворіла на політичну та кримінальну анархію, слід лікувати не відповідним режимом, профіляктикою, а ублажнюванням носіїв цієї анархії.

Київський „Український історичний журнал" згадує про 100-ліття „Просвіти"

Журнал-місячник „Інститут у історії АН УССР, Інституту історії партії ЦК КП УССР — філіялу Інституту марксизму-ленінізму при ЦК КПСС" під наг. „Український Історичний Журнал" умістив у останньому числі з 1968 р. коротку статтю „До сторіччя створення товариства „Просвіта". У статті в кривому дзеркалі нашвидку показали „історію" створення Товариства „Просвіта" в Західній Україні і лише згадано, що були філії „Просвіти" й на Наддніпрянщині. Журнал твердить, що організатори Т-ва „Просвіти" — „народовці А. Вахняних, О. Партицький та інші..." „використовували визвольний рух українського народу в клясових інтересах буржуазії, виступали проти українсько-російського єднання, проголошували солідарність з політикою австрійського уряду". Керівники „Просвіти", за комуністичним ж у р налом, „затушковували клясові суперечності в селі, відвертали увагу селян від несправедливості з боку панівних верств, притупляли революційні прагнення народу". Особливо реакційну ролю в „Просвіті" відігравали, на думку органу „Філіялу Інституту марксизму-ленінізму ЦК КПСС", священики Української Греко-Католицької Церкви, чи, як сказано в журналі „уніатське духовенство". Журнал подає, що деякі філії „Просвіти" були пронизані комуністичною пропаґандою і тому їх ліквідував польський уряд, особливо на Волині. В кінці „Український і с т о р ичний журнал" виявив справжню нехіть до історичної науки, пишучи: „З початком другої світової війни „Просвіта" припинила своє існування".

ІСТОРИЧНІ ФАКТИ, ЩО ЇХ НІКОЛИ НЕ БУЛО

У „Свободі" з 12 грудня 1968 р. була вміщена замітка п. з. „Підготовляють до друку тритомовий довідник про Академію Наук УССР". Непідписаний автор замітки, полемізуючи з київською „Літературною Україною", хто й коли заснував Академію, від себе додав: „Варто згадати історичний факт, що гетьман П. Скоропадський із своїм почетом запізнився на три години на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Ромнах, роботи Івана Кавалерідзе, саме через те, що брав участь у церемонії відкриття Української Академії Наук в Києві".

Мету цього додатку не можна пояснити інакше, як бажанням поставити в заслугу гетьманові Скоропадському його уважність до визначних подій українського громадського життя і його активну участь в них. Керований цим бажанням, автор замітки не рахувався ні з часом, ні з простором. Йому байдуже, що подорож потягом з Києва до Ромна тривала тоді не менше як 7-8 годин, і участь в згаданих двох урочистостях на протязі одного дня була фізично неможлива; йому байдуже, що відкриття пам'ятника в Ромні відбулося в половині вересня, а відкриття Академії Наук у Києві — 14 листопада 1918 р.

В дійсності ж Скоропадський не був ані на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові в Ромні, ані на відкритті Академії Наук в Києві.

Як делеґат з привітаннями від українських культурноосвітніх організацій Катеринослава, я був учасником відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Ромні. Програма свята складалася з двох частин: самого відкриття з промовами та привітаннями — початок в допол
удневих годинах — і мистецької частини, ввечері у міському театрі. Розпорядники відкриття, що протяглося десь до другої години дня, якраз тоді довідалися від залізничої адміністрації станції Ромен, що київський потяг, яким мала прибути урядова делеґація з Києва, в той час був ще майже на половині дороги і мав уже двогодинне спізнення. І з огляду на вичерпання програми, і з огляду на непевну погоду (ввесь час заносилося на дощ), вони вирішили тієї делеґації не чекати і, оголосивши про це всім присутнім, цю частину програми закінчили.

І от, коли я, майже по трьох годинах після закінчення, проходив коло пам'ятника, до нього під'їхав двокінний візник, з фаетона вийшли військовий і цивільний, поклали на пам'ятник великий вінок, і, постоявши кілька хвилин, тим же візником від'їхали, мабуть, до готелю.

Оце й була делеґація гетьманського українського уряду, а не „гетьман з почетом", як подав непідписаний автор замітки. Прізвища військового я не знаю, а цивільним був відомий тоді великий гуманіст - письменник і лікар Модест Пилипович Левицький. Про перебіг відкриття пам'ятника я подав у своїй статті „Перший пам'ятник Т. Шевченкові у вільній Україні", надрукованій у „Свободі" в день відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні 30 червня і 1 липня 1964 року.

Не був присутнім гетьман Скоропадський і на урочистому засіданні відкриття Української Академії Наук в Києві, ініціятиву до заснування якої дало Українське Наукове Товариство ще в квітні 1917 р. В цьому легко пересвідчитися з 2-го тому „Історії України 1917-1923 рр." Д. Дорошенка.

Д. Дорошенко виразно зазначає не тільки присутність Скоропадського на відкритті Київського Державного Українського Університету (перетвореного з Українського Народного Університету в Києві, відкритого ще 5 жовтня 1917 р.), але й його промову. Згадує також про присутнього гетьманового представника ген. Лібова на відкритті К а м' янець - Подільського У к р а їнського Державного Університету, але жадним словом не згадує про будь - яку участь гетьмана Скоропадського чи його представника у самому відкритті Української Академії Наук в Києві. Перерахувавши прізвища складу членів Академії, призначених наказом гетьмана Скоропадського, він (Д. Дорошенко) коротко зазначає: „В такому складі Академія й була відкрита 14 падолиста 1918 р. (Том 2, стор. 364).

Д. Петрівський
Міннеаполіс, Мінн.

ГОЛОС ЧИТАЧА

„Індивідуальна пресова служба"

Так названо, і то дуже влучно, в „Свободі" — в новоутвореній, цікаво й дотепно редаґованій рубриці „Листування редакції" — таких авторів, що розсилають свої статті в циклостилевих відбитках до різних редакцій. Безперечно, з такими методами треба боротися, бо такі автори роблять ведмежу послугу редакціям, що можуть кваліфікувати їхні статті не як копії, а як оригінали. Натомість у читачів, які читають кілька часописів, виникає підозріння, що це передруки без подання джерела.

Подаю клясичний приклад. У „Свободі" з 8 і 11 березня ц. р. надрукована стаття Остапа Тарнавського п. з. „Толерантність" Ця сама стаття появилася в чикаґському тижневику „Українське Життя" з 9 березня ц. р. і в канадійському тижневику „Новий Шлях" з 15 березня ц. р.. Може появилася й ще деінде?

На мою думку, в сумнівних випадках редакція повинна звернутися до автора, щоб упевнитися, чи часом його стаття не „синдикована" власною „пресовою службою".

Зенон Стефанів
Нюарк, Н. Дж.

З НАШИХ БУДНІВ

Обговорення

На політичному перелазі в клюбі „Лис Микита" в Ню Йорку йшла жвава виміна думок на тему „Театру Шевченкового Слова". Увага всіх дискутантів була скерована на пана меценаса, що робив, так би мовити, кінцеві підсумки:

— При деяких перетягненнях і недотягненнях цієї цікавої імпрези з технічного чи сценічного боку, я ставлю її вище від усіх стандартних святочних академій в пошану Шевченка, які ми досі оглядали. Поперше, я почув Шевченкове слово, а не слова про Шевченка, — як це слушно відмітив Йосип Гірняк. Подруге: я побачив на сцені молодь! І потретє: я побачив на залі масу народу!

— Пане меценасе, чи ви знаєте, чому приперла така маса публіки? — запитав молодий чоловік, що попивав скача „на скалах". — Та тому, що не було жадної промови! Ось я сам, скажу вам правду, прийшов на це свято з цікавости, як виглядатиме святочна академія без так званого ґадання...

— А мені ця академія без академії не сподобалась, — перебив його хмарко настроєний патріот, що не торкався чарки з уваги на Великий Піст. — Поперше, я сидів із-заду і цього Шевченкового слова майже не чув...

— Так, це правда! — притакнув пан меценас. — На жаль, у другій частині програми мікрофони злегка понавалювали.

— А що мене це обходить? Я заплатив своїх два таляри і хотів щось побачити й почути, ну, ні? .. А що я почув: у першій частині крякали три ворони, в другій частині всі плакали й стогнали над „Невольником". Чому нам показали Шевченка такого плаксивого? .. Він же в нас поет героїчний, бунтарський!

— Слухай, Грицю, — звернувся до великопосника пан меценас, — як довго треба тебе імпреґнувати патріотизмом? Я ж тебе знаю ще з табору в Міттенвальді, і більшого патріота, як ти, з тебе вже не зробить жадна святочна академія.

— Та я не про себе, — бовтнув пан Гриць.

— А про кого?

— Про молодь...

— А молодим імпреза сподобалась. Моя дочка з нареченим вернулись захоплені!

— Ви говоріть собі, що хочете, — не здавав позицій великопосник, — а я вам скажу, що, на мою думку, цілу імпрезу врятувала одна людина — пан маестро Рейнарович з Брукліну, який у відповідному моменті затягнув на залі „Ще не вмерла Україна"!

— За що йому честь і слава, — сказав пан меценас і допив німецьке пиво.

На цьому обговорення закінчено.

І к с р

Д-р С. Самбірський

ВРАЖЕННЯ З ЕВРОПИ

(3)

Я ствердив, що таких каварень і ресторанів, як на Курфюрстендам, не багато в европейських містах, а також в Чикаґо і Ню Йорку. Тут створено щось нове, і це нове відчувається як економічний і духовий скок уперед. Публіка одягнена може навіть ліпше, ніж у Чикаґо на Стейт стріт. Елеґантно і ґраціозно.

Населення З а х і д нього Берліну багато подорожує. Говорив я з особами, що їздили на вакації до Скандинавії, Юґославії, Єгипту, до Криму над Чорним морем.

Відчувається брак мужчин у віці понад 30 літ. Тому старі кавалїри знайдуть тут відкриті рамена і еліксир життя. Цікаве, що мужчини у віці 60 років часто одружуються з 25-літніми або найвище 35-літніми жінками. Серед жінок панує навіть погляд, що жінки повинні бути більш вирозумілими, коли чоловік „свою жінку шанує, а другу любить".

Війни берлінці бояться, і вважають, що вона колись таки вибухне.

Але вертаймось до огляди Західнього Берліну.

„Ось вам „Конґрессгалле!" — сказала мені провідниця, показуючи на прекрасний будинок з дахом, що нагадує мушлю. — Це фундація дружини колишнього американського державного секретаря Даллеса. Зверніть увагу на легкість архітектурної композиції. Берлінці називають цей дім „метеликом". Ззовні він гарний, але не викликає враження будівлі великої поємности. В цьому якраз парадокс цієї конструкції, бо всередині має вона дуже просторі залі. А тепер поїдемо на озеро Ванзее".

Це чудове озеро на кордоні Східнього і Західнього Берліну. Ми присіли в каварні на терасі, і перед нами простягнувся чудовий краєвид з вітрильниками, що під подувом вітру злегка колихались на сріблистих хвилях. Недалеко в долині розкинувся пляж. В далечині прорізували хвилі моторівки з водними лещетарями. Ванзее з його околицями дуже нагадує озеро Цюріх у Швайцарії.

Берлін має чудові околиці, і це дійсно гарне місто. Моє упередження до нього, як до столиці „Третього Райху", якось зникло.

„Мушу вам сказати, — перервала мою задуму провідниця, — що вже кілька плиknown заплатили тут життям за свою необережність. Коли вони підплили досить близько до знаків, що відмежовують східню частину озера від західньої, комуністичні прикордонники їх застрілили".

Незабутнє враження залишає славний Шарльоттенбурґ Фридриха Великого. Я дуже люблю замки. Але цей своєю барокковою пишнотою нагадав мені барокко нашого гетьмана Мазепи. І тому цей замок викликав у мене особливий подив. Це чудова історична і мистецька пам'ятка.

Бачив я багато залюблених пар, що ходили, побравшись за руки і цілуючись на очах публіки. Це прямо щось неймовірне: Західній Берлін стиснений совєтськими кліщами, а тут ніде не відчувається нервового напруження.

Ще для характеристики здисциплінованости берлінців: тут не вільно нічого говорити проти жидів, поширювати антисемітизм, бо це шкодить німецьким державним інтересам. Варто, щоб українці навчились такої здисциплінованости і не робили того, що шкодить українським інтересам.

Берлін має поміркований клімат: взимі не дуже холодно, а влітку не буває спеки.

Ну, а як там авта? — спитаєте. Багато їх у Західнім Берліні. Очевидно, кожна третя родина має „фольксваґен" або „опель", „БВД" чи „мерседес". Місце для паркування знайти так само тяжко, як у Чикаґо. Отож, автовий рух є загальносвітовою проблемою, а не тільки американською. Багато автових випадків. Я сам був очевидцем одного невеликого випадку. „Стапів" при в'їзді з бічних вулиць нема, і прислуговує лише право першенства з правої руки.

Населення ставиться до американців дуже прихильно. Це свого роду жест признання за ту допомогу, що її Західній Берлін отримав від Америки під час бльокади 1948 року. Перед летовищем Темпельгоф поставлено великий пам'ятник 40 американським летунам, що згинули під час тієї бльокади, доставляючи літаками харчі. Пам'ятник являє собою піднесений угору міст, що символізує простягнені по допомогу руки. Так само в Західньому Берліні найменовано алеї на честь генерала Клея, на честь представника Об'єднаних Націй Бернадотте, що трагічно згинув у Палестині, та інших. Як зазначила моя господиня, властиво це прихильне наставлення датується з самого початку обсади Берліну американською залогою. „Я і всі ми, — сказала вона, — вдячні американським технікам за те, що вони зараз же по зайнятті Берліну направили водопровід і тим самим урятували берлінців від браку води і пошести".

У неділю був я в католицькій церкві на Службі Божій для дітей. Ця парохія начислює 7.000 осіб, але лише коло 10% відвідує церкву. Як сказав мені парох Пйотровські, католики краще зорганізовані в Східньому Берліні, де знаходиться катедра. Там релігію переслідують, і тому це викликає реакцію. Парох, хоч має польське прізвище, є уродженець Берліну і німець. Він знає французьку, англійську, новогрецьку і польську мови. Добре орієнтується в міжнародній політиці. Він доказував мені, що президент Кеннеді міг не допустити до побудови „муру ганьби", і тому дуже критично ставиться до американської політики.

Церква відновлена зусиллями самих парохіян і не отримує ніякої помочі від земляків-католиків в Америці. Має двох священиків. Тут існує гарний звичай: по Службі Божій один із священиків вітається і розмовляє з парохіянами під церквою.

По полудні тієї самої неділі поїхали ми до ґалерії мистецтв. Це дуже цінна збірка. Якраз відбувалась там виставка середньовічного мистецтва. Дорогоцінні образи безсмертного Рафаеля, Тиціяна, Дірера... Уперше в житті бачив я там чудовий образ Крамаха „Ілюзія відмолоджування". Картина представляє басейн, до якого з одної сторони входять старі люди, з другого виходять молоді. Було багато відвідувачів, навіть з Індії. Так само добре представлене в цій ґалерії мистецтво Латинської Америки і Китаю.

Звідси моя провідниця повезла мене оглянути церкву, побудовану в Ґруневальді в пам'ять розстріляних нацистами священиків і діячів Католицької Акції. Хресна дорога перед церквою така модерна, що тяжко зрозуміти її символіку, а запрестольна стіна розмальована так, що здається хтось захляпав її якимись плямами. Аж жаль бере, що таке важливе місце в церкві не викликає жадних естетичних почувань.

Ще можна було б багато сказати про нову берлінську дільницю Ганзафіртель, яка постала на місці світової виставки, що відбулася вже по другій світовій війні. Легкої форми житлові доми проєктували славні архітекти різних народів. Так само можна було б ще згадати про берлінську підземку, але це забрало б багато місця.

(Далі буде)

Загальні Збори 353 Відділу УНС „Запорозька Січ" в Ню Бронсвіку, Н. Дж.

21 грудня 1968 року відбулись Загальні Збори одного з найбільш активних відділів Перт - Амбойської округи, а саме 353-го „Запорізька Січ" з осідком в Ню Бронсвіку.

Збори відкрив і ними проводив голова відділу інж. Павло Грабович, а секретар відділу Василь Оріховський сповняв обов'язки секретаря президії.

Зі звітів голови і секретаря присутні довідались про многогранну працю, яку відділ провів на протязі звітового часу. Голова відділу інж. Павло Грабович коротко згадав і про досягнення Союзу у всіх ділянках, що є гордістю всього членства. Він висловив признання секретареві Василеві Оріховському за віддану й жертвенну працю для відділу. Василь Оріховський поінформував присутніх, що відділ збагатився на 50 нових членів у звітовому часі і на день загальних зборів нараховує разом 187 членів. Він заявив, що любить секретарську працю і запевнив присутніх, що і надалі буде старатися збагачувати відділ новими членами. Кінчаючи звіт, він висловив подяку заступникові головного предсідника, УНС Володимирові Соханові і головному радному Степанові Гавришеві за технічні і практичні поради, які і були поштовхом до продуктивної праці.

За Контрольну Комісію звітував інж. Ярослав Букачевський, який заявив, що книговодство відділу знайдено в найкращому порядку, і поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі з признанням.

Попрошено до слова присутнього на зборах головного радного Степана Гавриша, який висловив признання управі за гарну працю, при чому повідомив присутніх, що секретар відділу Василь Оріховський через здобуття 50 нових членів в 1968 році, зістав Союзовим чемпіоном на стейт Джерзі Сіті. Він висловив подяку довголітньому секретареві вівділу Миколі Василюкові, при чому підкреслив, що завдяки таким довголітнім секретарям, як Микола Василюк, Союз не лише вдержався при життю, але з кожним роком зростав і тепер з гордістю може святкувати свій 75-ний ювілей.

Степан Гаврищ коротко інформував присутніх про загальний стан УНС і його пляни на майбутнє.

Після його доповіді вив'язалась річева дискусія, в якій забирали слово інж. Ярослав Букачевський, Богдан Тарнавський, інж. Дмитро Демедюк, Петро Литвин, інж. Павло Грабович і Василь Оріховський.

Приступлено до вибору нової управи, яку вибрано на пропозицію інж. Дмитра Демедюка в особах: інж. Павло Грабович — голова, Петро Литвин — заст. голови, Микола Василюк — почесний секретар, Василь Оріховський — секретар і Павло Савка — касир. До Контрольної Комісії вибрані інж. Ярослав Букачевський — голова і Богдан Тарнавський та Любомир Ратич — члени.

В зборах взяли участь голова Перт - Амбойської округи Теодор Трензелюк і організаційний референт округи Тимко Бутрей. Після зборів присутні до пізньої ночі дискутували про союзові справи при чаю, який приготовила пані Оріховська — дружина секретаря.

С. Г.

Подяка жертводавцям

Від Комісії УВАН для вивчення й охорони літературної спадщини Володимира Винниченка.

У зв'язку з наближенням 90-річчя з дня народження й 20-річчя з дня смерти видатного українського письменника й державного діяча Володимира Винниченка, Комісія УВАН для вивчення й охорони його літературної спадщини заплянувала опрацювати і видати хоч деякі неопубліковані твори, а зокрема „Щоденник" письменника.

На цю культурну українську справу, за минулий 1968 рік, надійшли пожертви від таких жертводавців: Петро Кулиняк — 500 дол.; по 100 дол.: д-р Анатолій Лисий, маестро Олекса Булавицький; по 50 дол. Оксана Соловей, Олекса Головко, Ніна Булавицька, А. Кулик; по 25 дол. проф. Іван Бакало, Олександер Мартиненко; по 20 дол. проф. Павло Петренко, д-р Орест Филипович; по 10 дол. Сергій Єрмоленко, інж. Володимир Вовк, проф. Олександер Костюк, по 5 дол. Филимон Украдига, маестро Михайло Михалевич.

Винниченківська Комісія УВАН щиро дякує всім жертводавцям.

Пожертви на цю важливу справу просимо надсилати на адресу УВАН. Українська Вільна Академія Наук користується правом податкових пільг. Тому, всі жертводавці на наукову діяльність УВАН свої пожертви можуть відраховувати від своїх податкових сум.

Чеки просимо виписувати на: Ukrainian Academy (Fund Vynnychenka). Висилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.: Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВНОЇ РАДИ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА

Особова сесія Головної Ради НТШ

В домі НТШ в Ню Йорку відбулася 23-го листопада 1968 року особова сесія Головної Ради НТШ, яка є, згідно зі статутом, найвищим репрезентативним і координаційним органом усіх Наукових Товариств ім. Шевченка на трьох континентах: Австралії, Америки й Европи. Головна Рада НТШ, в останній інстанції устійнює рівень наукових вимог для членів НТШ: дійсних, кореспондентів і звичайних, плянує загальні наукові завдання та координує діяльність наукових Секцій для певних завдань. Тому членами цієї Ради є голови всіх чотирьох НТШ — Австралії, Европи, Канади і ЗСА, а також директори всіх трьох наукових Секцій та обрані Загальними Зборами поодиноких НТШ — делегати.

В цій сесії Головної Ради НТШ взяли участь: президент проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, генеральний секретар проф. д-р Є. Вертипорох, та члени проф. д-р М. Зайцев (Математично-Природописно-Лікарська Секція), проф. д-р В. Кубійович (Історично-Філософічна Секція), проф. д-р В. Лев (Філологічна Секція), проф. д-р М. Стахів (АНТШ), проф. д-р В. Стецюк (АНТШ), проф. д-р П. Стерчо (АНТШ), проф. інж. В. Іванис (КНТШ), проф. д-р Г. Лужницький (в заступстві КНТШ), проф. д-р О. Кульчицький (ЕНТШ, заступлений доц. д-ром А. Фіголем), проф. д-р В. Янів (ЕНТШ, заступлений проф. д-ром Ю. Старосольським), проф. д-р І. Рибчин (Австр. НТШ, заступлений інж. Р. Кобринським).

Успіхи діяльности Наукового Товариства ім. Шевченка

Як першу справу Головна Рада розглянула звіт з діяльности за час від останнього особового засідання, що відбулося 25-го грудня 1966 р. Звіт склали президент і генеральний секретар Гол. Ради. Стверджено, що у звітовому часі Головна Рада і її президія та окремі Наукові Товариства ім. Шевченка разом із трьома науковими Секціями виконали заплановані завдання в задовільній мірі. Головна Рада, після дискусії над звітами, схвалила їх і висловила подяку всім названим органам НТШ та всім окремим членам, які не зважаючи на свої обов'язки іншої професійної праці, жертвували безплатно свій час і працю для розвитку української незалежної науки.

З цього звіту треба згадати такі успіхи діяльности НТШ:

1. Світовий Конгрес Української Вільної Науки, влаштований в рямках Світового Конгресу Вільних Українців, відбувся з повним успіхом 14-15 листопада 1967 року в Ню Йорку. Ініціятиву до влаштовання Світового Конгресу Української Вільної Науки дала Головна Рада НТШ, запрошуючи ще в лютому 1967 р. всі наукові, педагогічні та професійні установи і товариства до участи. В Конгресі Науки взяло участь 13 наукових, педагогічних та професійних установ із ЗСА, Канади, Европи та Австралії. На двох Пленумах Конгресу Науки та в його 10 Комісіях виголошено згл. прочитано 87 наукових доповідей з усіх ділянок науки.

2. Головна Рада НТШ взяла також участь і в самому СКВУ, а її члени причинились у значній мірі до виконання завдань цієї конечної організації вільної національної спільноти, напр. президент Головної Ради НТШ проф. д-р Р. Смаль-Стоцький діяв як голова Номінаційної Комісії СКВУ, проф. д-р М. Стахів — як голова Статутової Комісії, ред. А. Драган — як голова Резолюційної Комісії, а інші члени НТШ працювали у інших Комісіях СКВУ.

3. Окремим зверненням до Секретаріяту СКВУ президія Головної Ради НТШ зголосила внесення для заініціювання кроків з метою утворення в рямках СКВУ, згідно з його статутом і правильником Секретаріяту СКВУ, Світової Ради Української Вільної Науки, з участю всіх наукових і педагогічних установ та товариств, які приймуть принципи СКВУ, ухвалені його Першим Конгресом.

4. У звітовому часі відбуто спеціяльні наукові конференції для виявлення протесту проти поневолення духово-моральної, релігійної і наукової творчости України і діячів цієї ділянки життя в окупованій Україні та з висловом солідарности з переслідуваними науковими і літературними діячами.

5. Окремі НТШ відбули в тому часі гідне відзначення золотих роковин Великої Української Національної Революції і відновлення суверенної національної державности, а також вшанували пам'ять свого колишнього голови, пізнішого президента УНР акад. М. Грушевського, як також відзначили інші важливі роковини науково-літературних творців.

6. У звітовому часі опубліковано в рямках НТШ, як на скромні засоби, жертвувані нашим громадянством, значну кількість наукових видань, а саме: в серії Записок НТШ — 8 томів, в серії Бібліотеки Українознавства — 7 томів, в серії Просідінґс — 1 том, в серії Українського Архіву — 2 томи, в серії Української Бібліотеки — 1 том, в серії Доповідей — 4 томи, а крім того Хроніку НТШ й інші збірні публікації. Під фірмою НТШ йде далі редаґування Енциклопедії Українознавства гаслової частини (тепер літера „П"). З тих публікацій припадає на ЗСА — 17, на Канаду — 4, на Европу — 2, крім Енциклопедії Українознавства, на Австралію — 1.

7. Кількість членів усіх чотирьох категорій збільшилася. Обрано і схвалено вибір дальших нових дійсних, кореспондентів та звичайних членів, згідно з устійненими вимогами наукового рівня і національно-суспільного характер членів. Тепер усі чотири НТШ мають: 2 почесних члени, 246 дійсних членів (разом з чужинцями), 6 членів-кореспондентів, 493 звичайних членів і 51 членів-прихильників.

8. Наукове Товариство ім. Шевченка розпоряджало лише тими фондами, які склала свідома частина громадянства, оцінюючи повну незалежність вільної української науки. Звіт ствердив, що ця жертвенність в останніх роках є замала і що вона не відповідно окремими секторами громадянства підготована та запланована.

Важливіші постанови Головної Ради НТШ

У висліді обміркування звітів президії, Головна Рада прийняла цілий ряд постанов, з яких наводимо тут деякі важливіші. Всі постанови Головної Ради будуть оповіщені в окремому випуску Вістей НТШ в українській пресі.

Головна Рада НТШ постановила, що окремі НТШ і Секції повинні підготовити плян наукової праці для відзначення світлого ювілею сторічного існування Наукового Товариства ім. Шевченка, від часу його заснування у Львові в 1873-му році. З тієї нагоди має бути приготований ряд наукових публікацій з усіх ділянок науки, зокрема з ділянки українознавства, бо саме ця ділянка є поневолена окупаційним режимом найгірше, і при тому окупаційні публікації є постійно фальшовані щодо наукової правди.

З приводу сторіччя НТШ постановлено зактивізувати широкі кола громадянства у всіх країнах вільного світу для підтримки вільної незалежної науки в рямках Наукового Товариства ім. Шевченка.

При тому Головна Рада НТШ звернула увагу всіх НТШ і всіх Секцій, що в цьому році і в наступному припадає золотий ювілей суверенної соборної української національної державности і закликала їх до інтенсивної праці саме в ділянці поширення правди про цю державність з волі українського народу серед усіх вільних народів, щоб тим способом спростувати фальшування і перекручування совєтської історіографії. Зокрема Головна Рада НТШ закликає перевести відповідну кампанію проти московщення нашої мови на Рідних Землях, проти денаціоналізації нашого народу та нищення української науки, літератури та культури в Україні.

Для координаційної наукової праці всіх Секцій на терені діяння кожного НТШ, Головна Рада постановила, щоб ці окремі НТШ на своєму терені покликали відповідну Наукову Координаційну Раду з належними рямками її праці.

Інф. референт НТШ

Грудка землі на свіжу могилу студента бл. п. Ігоря Рудницького

Ігор Рудницький

17-го січня потрясаюча вістка сколихнула українську громаду міста Честеру, Па., де незнані злочинці пострілом з пістоля вбили молодого студента коледжу бл. пам'яті Ігоря Рудницького. Ніхто не хотів повірити в це, бож вся честерська громада знала покійного як того, який втішався найкращою опінією, завжди був привітний до всіх, веселий та все усміхнений. На жаль, це була правда, не стало між живими улюбленого сина й брата родини Рудницьких, які не можуть зрозуміти, хто і за що відібрав життя молодій людині. Поліція веде слідство, але покищо вислід є неґативний.

Ігор народився 21 січня 1950 року і ввесь час мешкав з родичами в Честері, Па., де закінчив середню школу з відзначенням, мав велике замилування до музики і був диригентом оркестри в Сейнт Джеймс гайскулі. По закінченні гайскулу вступив до Голдей Вікон коледжу в Вілмінґтоні, Дел., куди доїжджав кожного дня автом, а вечором працював кілька годин у „Вестінґгавз компанії„ заробляючи гроші на дальші студії. Так і було 17 січня, покійний Ігор повернувся зі школи і пішов до праці, яку мав кінчати о 12 годині вночі, повернутись до хати, де, як звичайно, все ждали на нього родичі. Але цим разом надармо ждали. Родичі ходили шукати за ним, кликали до поліції, аж рано мов блискавка з ясного неба прийшла потрясаюча вістка, що мертве тіло Ігоря знайдено в авті.

Величаві похорони покійного відбулися 20 січня. В похороні взяли участь родичі, ближча й дальша родина та знайомі з Честеру й околиці. Заупокійну Богослужбу та похоронні відправи відслужили отці Петро Липин, Мирон Кузьмовський, Томас Корпик і Генри Саґан в УКЦеркві св. Духа в Честері, де покійний довгими роками був вівтарним хлопцем.

Покійний залишив горем прибитого батька Івана, матір Стефанію і молодого братчика Михася та всю честерську громаду і членів 156 Відділу УНС, куди належав від малого хлопця.

Хай американська земля буде йому пером, — а пам'ять про нього вічно між нами.

Василь Новак,
секретар Відділу

Ванкувер, Брит. Кол.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО В КАНАДІЙСЬКІМ МУЗЕЮ

Ванкуверський Відділ КУК ділиться з українським громадянством Канади і ЗСА надзвичайно цікавою і радісною новиною. Перший раз, новий, тількищо відкритий, модерний музей над берегом Тихого океану в місті Ванкувері влаштовує виставку українського народного мистецтва Гуцульщини з колекції д-ра М. Гуцуляка.

Ця колекція складається з прекрасних народних строїв, вишивок, тканин, різьби в дереві та кераміки і репродукцій картин наших південно-східних Карпат, включно з музичними інструментами бандурою, цимбалами та сопілкою. Управа музею оцінює вартість колекції на понад 18 тисяч долярів.

Офіційне відкриття виставки відбулося 7-го березня година 7:30 вечором. На відкритті були представники канадійських установ та українських організацій.

Після відкриття виставку можна оглядати з репрезентативному приміщенні музею щоденно на протязі трьох місяців, в березні, квітні і травні 1969 р.

Просимо все українське громадянство Британської Колюмбії і прогульковців з інших провінцій Канади та ЗСА оглянути цю надзвичайно багату і мистецьку виставку.

А. Даниців
голова Відділу КУК

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Н. М., Балтімор: „Ще про рослинні олії" не надрукуємо, щоб від надміру тих олій у читачів не розболівся живіт.

ВШ. М. Головацький, Веллінґсфорд: Оголошення про розшук Ваших односільчан радо надрукуємо, але під умовою, що вони будуть зголошуватись до Вас безпосередньо, чи на будь-яку іншу адресу, а не до нашої адміністрації.

Н. Н. Ню Йорк: Шукайте самі собі жінки, бо „Свобода" матримоніяльних оголошень не друкує.

СШ. Д. Мотрук, Йонкерс: Допис про збори ФКУ в Ню Йорку ми вже одержали від мец. Шпитка. Ваш відкладаємо до окремої сторінки ФКУ, яку плянуємо за деякий час надрукувати.

ВШ. В. Д., Бронкс: Допис про „Золотий ювілей" починаєте твердженням: „Найважливішою подією, що опанувала українцями вільного світу, а особливо Америку, є відзначення 50-ліття існування Капелі Бандуристів". Мавши на увазі 50-ліття проголошення соборности України, наші патріотичні „капеляни" самі запротестували б проти такого твердження, може навіть у стилі Марка Твейна, який прочитавши в газеті помилкову вістку про свою смерть, вислав спростування, що вістка мовляв, „дещо перебільшена"

ВШ. Юлія Кучерова, Пітсбурґ: Відповідь на Ваш запит, що рівночасно задовольняє Ваше побажання, була у вчорашньому виданні „Свободи".

Йордан в Рочестері, Н. Й.

Рано 19 січня 1969 р. в церкві св. Богоявлення відбулося торжественно Богослуження. О год. 7-ій рано зачалося Повечеріє велике, вже гуртками сходилися люди до церкви. 9-та г. почалася співана Служба Божа, відправляв прегарним голосом Всч. о. парох С. Городецький, співав гарно хор під управою проф. Е. Пасіки. Насередині церкви Марійська дружина тримала процесію. Під час Служби Божої сказав проповідь Всч. о. парох про значення свята Богоявлення. Дуже багато людей приступило до Св. Причастя. По Службі Божій два священики відправляли водосвяття, Всч. о. Городецький і Всч. о. Чавс. Церква була переповнена парафіянами. Торжестро закінчилось мированням, парафіяни приступали до мирування і брали свячену воду до дому. 11-та г. була читана Служба Божа, відчитав Всч. о. Чавс. В неділю другого лютого ц. р. о г. 3.30 поп. відправив о. парох Молебен, а опісля на церковній залі відбулося традиційна Просфора, на яку прийшло понад 300 парафіян. На початку вечері Всч. о. Чавс провів Молитву. а Всч. о. Городецький коляду Бог Предвічний. Сестрицтво наварили пирогів і голубців і напекли пампушків та всіляких тортів. Під час вечері ціла заля відспівала кілька колядок, а сестриці доносили каву і пампушки. На заклик Всч. о. пароха зібрали 122 дол. на залишенців в Европі. Хочу зазначити, що наші парохіяни не тільки що задержують старий календар, але і зберігають свою традицію. Наші вростисти інж. М. Терлецький і В. Тарнавський з о. Городецьким із церковним комітетом ревно працюють, щоб шанувати своє рідне.

Також маємо будівельний комітет будови нової церкви св. Богоявлення, яку почали будувати минулої осени. Добрі парафіяни жертвують на будову Божого храму. Всч. о. парох щонеділі вичитує нових жертводавців та заохочує до дальших пожертв. Хочу спімнути, що при церкві маємо школу українознавства, де навчається 180 дітей. Всч. о. парох навчає катехизму. Наш о. парох, хоч у старших літах і відчуває на собі світову війну, але сповняє ревно свої обов'язки, не залишає Богослужень та релігії для дітей. Також належиться похвала сестрицям, які щиро працюють і вже зложили з імпрез кілька тисяч дол. на Іконостас до нової церкви. М. Я.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. інж. Богдана Турка

родина, приятелі і товариші перемишляки зложили на:

1. Нукове Товариство ім. Т. Шевченка в Сарселі $100.00
2. На Малу Семінарію в Римі 100.00
3. Суспільну Опіку при 28 Відд. СУА в Нюарку, 100.00
4. Сиротинець СС. Служебниць у Франції, Париж 100.00

Жертводавці:

По $25.00: М. Л. Гречаники, д-р Р. Е. Дині, Я. Р. Ракочі.

По $20.00: Ю. Б. Бончковські, М. І. Бучаки, Т. М. Дужі, А. О. Качмарські, А. С. Матвійків, С. О. Парубчаки, І. М. Яремки.

По $10.00: В. О. Гнатики, С. Гук, А. Б. Дідухи, В. С. Коверки, Р. А. Ковальські, В. С. Кебузи, С. Мартюк, С. Луків, д-р Б. М. Цимбалістий, М. М. Яновичі.

По $5.00: С. Андрушків, П. Т. Богданські, О. (Мала) Галє, С. О. Домарадзкі, С. Карапінка, В. Н. Качмарі, В. О. Колодії, Е. І. Колодії, Н. Мандрусяк, Ю. О. Мусековські, О. Назарук, Е. М. Смішкевичі, В. С. Савчаки, Ю. Е. Харченки, Д. Н. Тихі, Н. Шаранєвич.

$3.00: О. Салук.

По $2.00: О. Бодляк, І. Левицька, Е. Плескачевська.
$1.00: Е. Шпирка.

Окремо на пам'ятник зложили: родина Сакалів і Ґреґоровичів $35.00.

Збірку провела п. Ольга Гнатик, референтка Суспільної Опіки при 28 Відділі СУА в Нюарку, Н. Дж.

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів відбуло Загальні Збори

30 листопада 1968 року в Чікаґо в домівці „Леви" відбулися 18 загальні збори Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів (ОУВЛ). Збори відкрив д-р В. Петрина, привітав почесного голову професора д-ра Івана Розгона та всіх приявних колег і запропонував вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять тих, що відійшли у вічність.

Зборами керувала президія в складі: д-р Т. Ткачук — голова, д-р І. Білоскурський — секретар і д-р С. Яблонський — член.

Голова президії привітав присутніх представників товариств — медичних лікарів та інженерів, оголосив порядок дня і збори приступили до ділової роботи, звітів керівних органів Об'єднання.

Із звітів збори довідалися про успіхи Об'єднання за минулу каденцію, в тому про активну участь Об'єднання в цілому і окремих його членів в громадському житті. Дві справи суто внутрішнього характеру були дебатовані, а саме, справа друкованого органу, „Інформативний Листок", що його видає Об'єднання впродовж 20 років, і Ювілейного Ветеринарного Збірника, що його готує Об'єднання під редагуванням д-ра Я. Гелети. В справі „Інформативного Листка" довідалися, що після резиґнації д-ра М. Небелюка редагування перебрав проф. Ів. Розгін, який обіцяє продовжувати редагування на пристійному рівені. В справі Ветеринарного Збірника збори ухвалили випустити його у світ до 20-ліття Об'єднання, що сповниться в 1969 році.

Загальні збори прийняли до відома і схвалили дотепершню працю керівних органів, уділили абсолюторію всім уступаючим членам управи, висловили подяку і обрали нові органи в такому складі: на почесного голову ОУВЛ вибрали професора д-ра Івана Розгона. Головна Управа: д-р П. Гладкий — голова, д-р Б. Ткачук — голова-елект, заступник голови на Канаду — д-р Е. Гординський, д-р М. Тимняк — секретар, д-р Ів. Рудавський — організаційний референт, д-р В. Феденяк та д-р П. Остапчук — заступники.

Контрольна Комісія, д-ри: В. Помірко, П. Попович і Г. Лозинський. Товариський суд, д-ри: Т. Ткачук, Р. Погорецький, Б. Мішкевич.

Після виборів керівних органів, схвалення прелемінарy бюджету, обговорення деяких біжучих справ — збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Того ж дня увечері в ресторані Петрікас відбулася спільна вечеря, на якій були приявні члени Об'єднання з дружинами. В дружній товариській атмосфері учасники провели приємний час, що затягнувся до півночі.

П. Г.

ОЩАДНОСТЕВІ ГРАМОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ДАЮТЬ ПОВНЕ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА 20 ЧИ БІЛЬШЕ РОКІВ, ПІСЛЯ ЧОГО ЗВЕРТАЮТЬ ВПЛАЧЕНІ ВКЛАДКИ, ЧАСТО З НАДВИШКОЮ.
ЩАДІТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮЧИСЬ В УНСОЮЗІ!

Забезпечіться наново, якщо ваша грамота дозріла до виплати. Не оставайте ні одного дня без забезпечення. УНСоюз дасть вам модерне й дешеве забезпечення. Зверніться до нього.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі,"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення Великодніх святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
за новим стилем до 30-го березня 1969 року
за старим стилем до 6-го квітня 1969 року
Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N.J. 07303